

Näytteiden merkitseminen ja lähetys
maakunnasta laboratorioon sulkupäivinä ja
terveysasemien sulkuaikoina

Versio 4.0

Laatija Piia Ylisaari, Jenni Hautala

Tarkastaja Päivikki Salminen, Anne Avanne

Hyväksyjä Ulla Nivukoski

Kliinisen kemian ja
mikrobiologian palveluyksikkö

Päiväys 27.3.2024

NÄYTTEIDEN MERKITSEMINEN JA LÄHETYS MAAKUNNASTA LABORATORION SULKUPÄIVINÄ JA TERVEYSASEMIEN SULKUAIKOINA

Yleistä

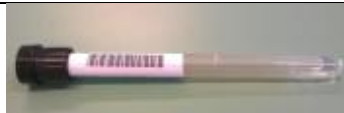

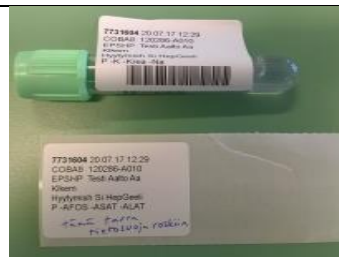

Terveysasemien sulkuaikoina osastojen henkilökunta ja kotisairaanhoidajat lähettävät näytteitä keskussairaalan laboratorioon. Näytteet kulkevat samoilla reittikuljetuksilla kuin laboratorioiden auki ollessa. Reittikuljetukset kulkevat vain arkisin. **Kaikki näytteet lähetetään sulkupäivinä aina Seinäjoelle.**

Näyteputkien tarroitus, merkitseminen ja telineisiin lajittelu sovitulla tavalla helpottaa esikäsittelytyöpisteen työtä sekä estää analyysiautomaation toimintahäiriöt. Tällä myös turvataan näyteputkien oikea kulku ja vältetään analyysin viivästymiset. Laboratorioon lähetettävissä näytteissä tulee aina olla liimattuna henkilötiedot sisältävä tarra.

Näytteiden merkitseminen

Jokaisessa laboratorioon toimitettavassa näyteastiassa on oltava tunnistetarra, jossa tiedot ovat tekstimuodossa sekä mahdollisuuksien mukaan myös viivakoodina. Mikäli mahdollista, tulostetaan potilastietojärjestelmän selainlaboratoriosta tutkimuspyyntötarrat ennen näytteiden ottamista.

Tutkimuspyyntötarrat kiinnitetään näyteputkiin pystysuoraan heti korkin alapuolelle. Putkeen jätetään pystysuora tarraton alue, josta voi tarkistaa näytteen laadun. Samalla atk-numerolla olevista tarroista kiinnitetään putkeen vain viivakoodillinen tarra (laite tunnistaa analysoitavat tutkimukset pyyntötarran viivakoodista).

Tutkimus	Näytteenotossa huomioitava asia	Kuva
E -ABORh, Veriryhmä B -XKoe, Sopivuuskoe P -VRAb-O, Vasta-aineseulonta E -Coomb-O, Suora coombs	Näytteenottajan nimikirjaimet veriryhmäserologisiin näytteisiin. <ul style="list-style-type: none"> Potilastietotarra on liimattava putkeen niin, ettei se peitä putken nestepintaa! 	
B -PVK+T, B -PVK+T+N/E/R, Perusverenkuva, trombosyytit, neutrofiilit B -TVK, Täydellinen verenkuva	Näytteenottajan nimikirjaimet PVK- /TVK-putkiin, jos ei ole samalla näytteenotokerralla otettu veriryhmäserologisia näytteitä.	
B-La, Lasko	Viivakoodi pystysuoraan, tarran yläreuna korkista lähtien, riittävän ylös (nestepinnan yläpuolella oltava 3 mm:n lukualue automaatile). Nestepinta tulee olla putken tarrassa olevien merkkiviivojen välissä.	
P -TT-INR	Putken täyttö aina merkkiviivaan saakka.	
Li-hepariiniputket (P -) (Barricor ja mintunvihreä) Seerumigeeliputki (S -) jne.	Viivakooditarra putkeen, ylimääräinen(- set) tarra(t) tietosuojaroskiin. Ylimääräisissä tarroissa on oltava sama näyttenumero kuin viivakooditarrassa.	
Avolla otetut ja vajaat putket	Näyte otetaan putkiin lähtökohtaisesti merkkiviivaan asti. <ul style="list-style-type: none"> Kiinnitä tarra suoraan! Laita korkin päälle merkintä mustalla tussilla INR-putkien (sinikorkkinen) tulee aina olla merkkiviivaan saakka! Laskoputkien tulee täyttyä merkkiviivojen väliin. Plasmaputket saavat olla enintään 10 % vajaita. 	

Kuva 1. Näytteiden merkitseminen ja merkitsemisessä huomioitavia asioita

Näytteiden pakkaaminen

Lähetettäville näytteille tulee aina olla pyyntö sähköisenä LifeCaressa. Näyteputkessa/-astiassa tulee olla selvästi merkittynä potilaan nimi, henkilötunnus, näytteenottopäivämäärä ja -kellonaika.

Mikäli yksikössä on tarratulostin, tarrat tulostetaan ja liimataan veri- ja virtsaputkiin sekä mahdollisiin muihin näyteastioihin. **Jos yksikössä ei ole tarratulostinta**, tarrat kirjoitetaan käsin. Lähetettävien näytteiden tiedot kirjataan **laboratorioon toimitettavien näytteiden dokumentointi -lomakkeelle**, joka laitetaan näytekuljetuslaatikkoon.

Viivakooditarralliset verinäyteputket laitetaan **kuljetustelineeseen alla olevan kuvan mukaisesti (Kuva 2)**. Näytekuljetuslaatikossa saattaa olla myös valkoinen teline, jossa lukee ”Fuugatut”. Älä laita näytteitä siihen.

Putkien tulisi olla aina täyttyneenä merkkiviivaan saakka. Mikäli kuitenkin plasma-, seerumi- tai EDTA-putket ovat maksimissaan 10 % vajaita, voidaan ne analysoida. Vajaat putket merkataan kuvan mukaisesti mustalla tussilla ja ne laitetaan telineen toiseen päähän. INR-putkien tulee kuitenkin aina täyttyä viivaan saakka, ja laskoputkien viivojen väliin.

Kuva 2. Näyteputkien pakkaaminen kuljetustelineeseen

Käsinkirjoitetulla tarralla merkatut verinäyteputket pakataan minigrip-pussiin. Mikäli yksikössä on tulostin, on näytteiden mukaan tulostettava LifeCaresta paperinen lähete, josta ilmenee, mitä tutkimuksia näytteistä halutaan. Näin varmistetaan, että pyyntö on tehty. Tämän jälkeen tiedot kirjataan **laboratorioon toimitettavien näytteiden dokumentointi -lomakkeelle**, johon lisätään omat tiedot ja halutut tutkimukset. Kaavake laitetaan näytteiden kanssa **minigrip-pussiin**. **Yhteen pussiin tulee laittaa vain yhden potilaan näytteet**. Näytepussit laitetaan mustassa kuljetuslaatikossa olevaan sisälaatikkoon.

Virtsanäytteet pakataan aina minigrip-pusseihin. Yhden potilaan näytteet yhteen pussiin. Vältä narupussien käyttöä!

HUOM! Nimettömiä putkia, ilman lähetettä olevia putkia tai puutteellisin tutkimustiedoin merkattuja putkia ei tutkita. Tällöin lähetettävä yksikkö ottaa uudet näytteet ja merkitsee kaikki pyydettyvät esitiedot oikein.

Lämpötilaseuranta

Laboratorionäytteiden kuljetus vaatii lämpötilaseurannan. Mustassa kuljetuslaatikossa on sisälaatikko, jossa on lämpötilaseurannan tallennin. Lämpötilaseuranta käynnistetään heti, kun näytteet laitetaan kuljetuslaatikkoon. Seuranta käynnistyy siirtämällä tallentimen reunassa oleva liukukytkin ylöspäin, jolloin vihreä tarra tulee näkyviin ja vihreä valo vilkkuu muutaman kerran.

Kuva 3. Lämpötilaseurannan tallennin

Kuljetuslaatikoiden pakkaaminen

Näytteitä sisältävien kuljetuslaatikoiden tulee olla valvotussa tai lukitussa tilassa, koska näytteet lähetteen sisältävät henkilötietoja. Niillä terveysasemilla, joihin on asetettu lukollinen kaappi kuljetuslaatikoille, kaapin kyljessä on numerokoodilla avautuva avainlokero (numerokoodin saat tietoonsi laboratorion henkilökunnalta perehdytyksen yhteydessä). **Näytteentuoja avaa kaapin avaimella, laittaa näytteet kuljetuslaatikkoon ja käynnistää lämpötilaseurannan, lukitsee kaapin ja sen jälkeen palauttaa avaimen avainlokeroon.** Näytteiden tulee olla kaapissa mielellään puoli tuntia ennen kuriirin tuloa. Kuriiri noutaa kuljetuslaatikot terveysaseman sulkuaikoina lukitusta kaapista.

Yhteydenotot

Erikoistutkimusten kohdalla ja näytteenottoon liittyvissä asioissa ota yhteys laboratorioon: Seinäjoki 06 415 4717

REITTIAIKATAULUT

Reitti 1 (Suupohja)				
Asiakas	Jakopaikka	Osoite	Jakopäivä	Klo
Alueellinen apuvälinekeskus	Alueellinen apuvälinekeskus	Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki	ma-pe	8:10
Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	8:35
Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	8:40
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, kliin.kem.lab)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, kliin.kem.lab)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	9:00
Ilmajoen ensihoito	Ilmajoen ensihoito	Aamukuja 4, 60800 Ilmajoki	ke	9:20
Ilmajoen sote-keskus	Ilmajoen sote-keskus	Pappilantie 2, 60800 Ilmajoki	ma-pe	9:30
Ilmajoen apuvälinekeskus	Ilmajoen apuvälinekeskus	Pappilantie 3, 60800 Ilmajoki	ma-pe	9:35
Kurikan sote-keskus	Kurikan sote-keskus	Mäkitie 47, 61300 Kurikka	ma-pe	10:00
Kurikan psyk.pkl	Kurikan psyk.pkl	Keskuspuistikko 15, 61300 Kurikka	ma, ke, pe	10:05
Kurikan ensihoito	Kurikan ensihoito	Ikarintaival 17, 61300 Kurikka	ke	10:10
Teuvan toimipiste	Teuvan toimipiste	Tuokkolantie 6, 64700 Teuva	ma-pe	10:45
Kauhajoen psyk.pkl	Kauhajoen psyk.pkl	Teknologiapuisto 1, 61800 Kauhajoki	ti, to	12:00
Kauhajoen sote-keskus	Kauhajoen sote-keskus	Prännärintie 8, 61800 Kauhajoki	ma-pe	12:30
Kauhajoen dialyysi	Kauhajoen dialyysi	Prännärintie 9, 61800 Kauhajoki	to, pe	12:00
Kurikan sote-keskus	Kurikan sote-keskus	Mäkitie 47, 61300 Kurikka	ma-pe	13:00
Ilmajoen sote-keskus	Ilmajoen sote-keskus	Pappilantie 2, 60800 Ilmajoki	ma-pe	13:30
Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	13:50
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, kliin.kem.lab)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, kliin.kem.lab)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:00
Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:05
Alueellinen apuvälinekeskus	Alueellinen apuvälinekeskus	Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki	ma-pe	14:25

**Reitti 2 (Kuortane, Alavus, Ähtäri, Jalasjärvi)
Lähtö tiistaisin tavarakuljetuksista klo 8.30**

Asiakas	Jakopaikka	Osoite	Jakopäivä	Klo
Alueellinen apuvälinekeskus	Alueellinen apuvälinekeskus	Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki	ma-pe	8:10
Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	8:20
Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	8:30
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	9:00
Kuismankartano Kuortane	Kuismankartano Kuortane	Majantie 4–8, 63100 Kuortane	ti	9:20
Kotiranta Kuortane	Kotiranta Kuortane	Majantie 4–8, 63100 Kuortane	ti	9:25
Kuortaneen toimipiste	Kuortaneen toimipiste	Keskustie 55, 63100 Kuortane	ti	9:35
Kuortaneen kotihoito	Kuortaneen kotihoito	Keskustie 52, 63100 Kuortane	ti	9:40
Alavuden Karoliinakoti	Alavuden Karoliinakoti	Kuivasjärventie 105, 63300 Alavus	pe	9:45
Palvelutalo Lukkarinhovi	Palvelutalo Lukkarinhovi	Iivarinkuja, 63300 Alavus	ma	9:50
Palvelutalo Rantakoto	Palvelutalo Rantakoto	Patokuja 3, 63300 Alavus	ke	10:00
Palvelukeskus Pihlajakallio	Palvelukeskus Pihlajakallio	Louontie 5, 63300 Alavus	to	10:05
Alavuden ensihoito	Alavuden ensihoito	Salmentie 10, 63300 Alavus	ti, to	10:15
Alavuden keskusvarasto (tarvittaessa)	Alavuden keskusvarasto (tarvittaessa)	Salmentie 10, 63300 Alavus	tarvittaessa	10:25
Sosiaalipalvelut, Alavus	Sosiaalipalvelut, Alavus	Kuulantie 5, 63300 Alavus	ma-pe	10:30
Alavuden sote-keskus	Alavuden sote-keskus	Salmentie 10, 63300 Alavus	ma-pe	10:35
Palvelukeskus Elviira (tarvittaessa)	Palvelukeskus Elviira (tarvittaessa)	Senioritie 4, 63600 Töysä	tarvittaessa	10:55
Töysän toimipiste	Töysän toimipiste	Senioritie 4, 63600 Töysä	ti	11:00
Ähtäriin toimipiste	Ähtäriin toimipiste	Koulutie, 63700 Ähtäri	ma-pe	11:25
Alavuden sote-keskus	Alavuden sote-keskus	Salmentie 10, 63300 Alavus	ma-pe	12:00
Peräseinäjoen terveyspalvelukeskus	Peräseinäjoen terveyspalvelukeskus	Keikulinkuja 1, 61100 Seinäjoki	ma-pe	12:30
Jalasjärven toimipiste	Jalasjärven toimipiste	Koskitie 8, 61600 Jalasjärvi	ma-pe	13:00
Jalasjärven keskusvarasto (tarvittaessa)	Jalasjärven keskusvarasto (tarvittaessa)	Koskitie 8, 61600 Jalasjärvi	tarvittaessa	13:10
Terveystalo Seinäjoki	Terveystalo Seinäjoki	Vapaudentie 24–26, 60100 Seinäjoki	ma-pe	13:40
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:00
Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:10
Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:20
Alueellinen apuvälinekeskus	Alueellinen apuvälinekeskus	Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki	ma-pe	14:40

Reitti 3 (Lapua, Järviseuu, Härmät, Kauhava)				
Asiakas	Jakopaikka	Osoite	Jakopäivä	Klo
Alueellinen apuvälinekeskus	Alueellinen apuvälinekeskus	Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki	ma-pe	7:05
Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	7:30
Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Seinäjoen keskussairaala, keskusvarasto	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	7:40
Seinäjoen keskussairaala, mikrob.lab, klin.kem.lab	Seinäjoen keskussairaala, mikrob.lab, klin.kem.lab	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	7:50
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	8:00
Jokilaakson neuvola, Lapua	Jokilaakson neuvola, Lapua	Siiriläntie 3 E, 62100 Lapua	Joka kuukauden 1. keskiviikko	8:30
Lapuan sote-keskus	Lapuan sote-keskus	Sairaalantie 1, 62100 Lapua	ma-pe	8:35
Lapuan psyk.pkl	Lapuan psyk.pkl	Sairaalantie 9, 62100 Lapua	ma, ke, pe	8:40
Lapuan fysikaalinen hoitoyksikkö	Lapuan fysikaalinen hoitoyksikkö	Rauhanpolku 6, 62100 Lapua	ma-pe	8:45
Lapuan keskusvarasto (tarvittaessa)	Lapuan keskusvarasto (tarvittaessa)	Sairaalantie 1, 62100 Lapua	tarvittaessa	8:55
Alajärven akuuttiosasto	Alajärven akuuttiosasto	Lääkärintie 1, 62900 Alajärvi	ma-pe	9:40
Alajärven keskusvarasto	Alajärven keskusvarasto	Lääkärintie 1, 62900 Alajärvi	ma-pe	9:50
Alajärven laboratorio, ensihoito	Alajärven laboratorio, ensihoito	Lääkärintie 1, 62900 Alajärvi	ma-pe	10:00
Alajärven psyk.pkl	Alajärven psyk.pkl	Keskuskatu 9, 62900 Alajärvi	ti, pe	10:05
Vimpelin toimipiste	Vimpelin toimipiste	Opintie 1, 62800 Vimpeli	ma-pe	11:00
Lappajärven toimipiste	Lappajärven toimipiste	Vanhalantie 8, 62600 Lappajärvi	ma-pe	11:25
Evijärven toimipiste	Evijärven toimipiste	Antinniemi 8, 62500 Evijärvi	ma-pe	11:45
Kortesjärven toimipiste	Kortesjärven toimipiste	Päivärinteentie 13, 62420 Korttesjärvi	ma-pe	12:10
Alahärmän toimipiste	Alahärmän toimipiste	Kanttorintie 5, 62300 Härmä	ma-pe	12:40
Alahärmän laboratorio	Alahärmän laboratorio	Härmäntie 10, 62300 Härmä	ma-pe	12:45
Ylihärmän toimipiste	Ylihärmän toimipiste	Leinosentie 15, 62375 Ylihärmä	ma-pe	13:00
Kauhavan ensihoito	Kauhavan ensihoito	Palotie 1, 62200 Kauhava	tarvittaessa	13:10
Kauhavan HYKE	Kauhavan HYKE	Kauppassi 3, 62200 Kauhava	ma-pe	13:15
Kauhavan HYKE, laboratorio	Kauhavan HYKE, laboratorio	Kauppassi 3, 62200 Kauhava	ma-pe	13:35
Lapuan laboratorio	Lapuan laboratorio	Sairaalantie 1, 62100 Lapua	ma-pe	14:00
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:50
Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Seinäjoen keskussairaala, äidinmaitokeskus	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	14:55
Alueellinen apuvälinekeskus	Alueellinen apuvälinekeskus	Kauppaneliö 7, 60120 Seinäjoki	ma-pe	15:15

Kliinisen kemian ja
mikrobiologian palveluyksikkö Päiväys 27.3.2024

Versio 4.0

Reitti 4

Asiakas	Jakopaikka	Osoite	Jakopäivä	Klo
Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Seinäjoen keskussairaala, tavarakuljetukset (reittihuone, lähettikeskus, apteekki, mikrob.lab, klin.kem.lab)	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	9:00
Laihian terveysasema	Laihian terveysasema	Vallinmäentie 43, 66400 Laihia	ma-pe	12:00
Vaasan keskussairaala	Vaasan keskussairaala	Hietalahdenkatu 2-4, 65130 Vaasa	ma-pe	13:00
Isonkyrön terveysasema	Isonkyrön terveysasema	Härkäkiventie 36, 61500 Isonkyrö	ma-pe	14:00
Isonkyrön psyk.pkl	Isonkyrön psyk.pkl	Härkäkiventie 36, 61500 Isonkyrö	to	14:05
Ylistaron terveystalokeskus	Ylistaron terveystalokeskus	Västilänkuja 10, 61400 Ylistaro	ma-pe	14:30
Västinkartano	Västinkartano	Västilänkuja 10, 61400 Ylistaro	ma-pe	14:35
Seinäjoen keskussairaala, kliinisen kemian laboratorio	Seinäjoen keskussairaala, kliinisen kemian laboratorio	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki	ma-pe	15:00

Reitti 5

Asiakas	Jakopaikka	Osoite	Jakopäivä	Klo
Nurmon terveystalokeskus	Nurmon terveystalokeskus	Valkiavuorentie 4	ma-to	13:00
Nurmon kotihoito	Nurmon kotihoito	Senioritie	ma-to	13:15
Seinäjoen kotihoito	Seinäjoen kotihoito	Kanteleenkatu 3	ma-pe	13:30
Seinäjoen keskussairaala, kliinisen kemian laboratorio	Seinäjoen keskussairaala, kliinisen kemian laboratorio	Hanneksenrinne 7	ma-pe	14:00

Korvaa ohjeen

Näytteiden lähetys maakunnasta laboratorion sulkuaikoina 3.0

Muutokset
